

LÉPTÉKBEN LÉPTÉK NÉLKÜL IN SCALE WITHOUT SCALES

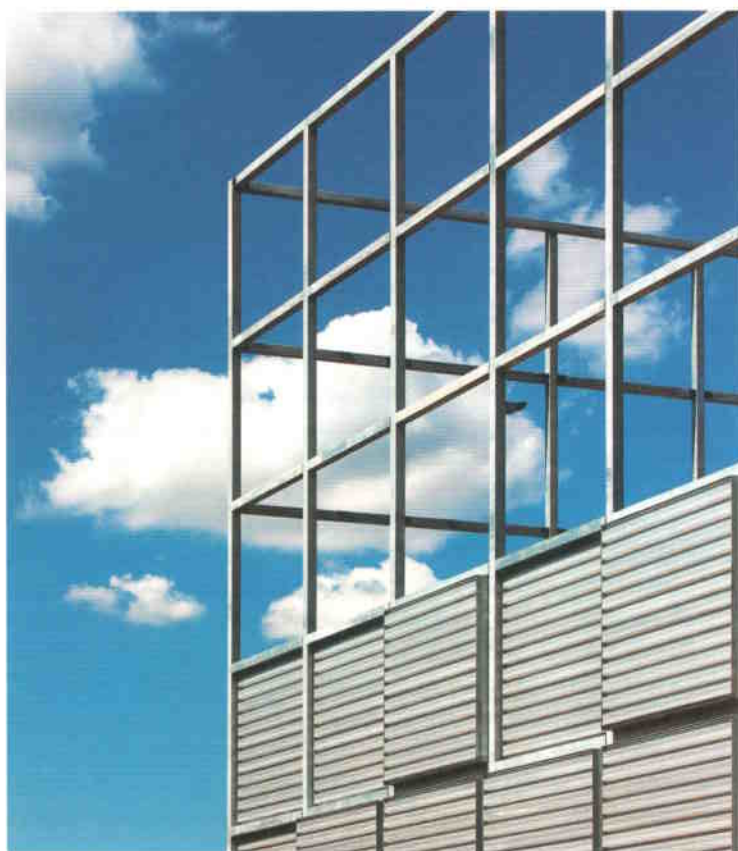
DEMONSTRÁCIÓS KÖZPONT A DEBRECENI EGYETEMEN • DEMONSTRATION CENTRE, DEBRECEN UNIVERSITY

Építész / architect: FERENCZ MARCEL Szöveg / text: VUKOSZÁVLYEV ZORÁN Fotók / photos: BUJNOVSZKY TAMÁS

Az egyetem kampuszán álló új demonstrációs központ arányrendszerében a megfoghatót, a közérthetőt, a beláthatót célozza – míg formálásában az elvontat, a tudományos, a sejthetőt reprezentálja. Emberközeli arányok és kutatói szellemiség.

A Debrecen történelmi halmaztelepüléséből északkeleten kivezető Kassai úton, az egykori laktanya helyén található a város egyetemének dinamikusan fejlődő új kampusza. Az egykori igazgatási és kaszárnya tömbök historizáló épületei a főút mentén húzódnak, beljebb a lovarda klasszikus arányú, kimért tagoltságú épülete – új funkcióval használatban tartott tömbjeik mellett új és újabb egyetemi épületek nőnek ki a koncepcionálisan már előre berendezett park területén. A kisebb városrésnyi telek-együttes mögött kisebb családi és nagyobb villaházakkal tarkított övezet nyújtózik a Nagyerdő irányába, északi részén a Főnix csarnok szomszédsága mutatja a gigantikus urbánus léptékváltást. A tömbbelső lakóházak melletti sávjában kapott helyet a kutatóközpont demonstratív épület-kubusa. Léptéke a nagyobb családi ház, kisebb villaépület terület és tömegarányát veszi mintául, (szerencsésen) nem vesz tudomást a szomszédos új monumentális kari és szállás épületekről.

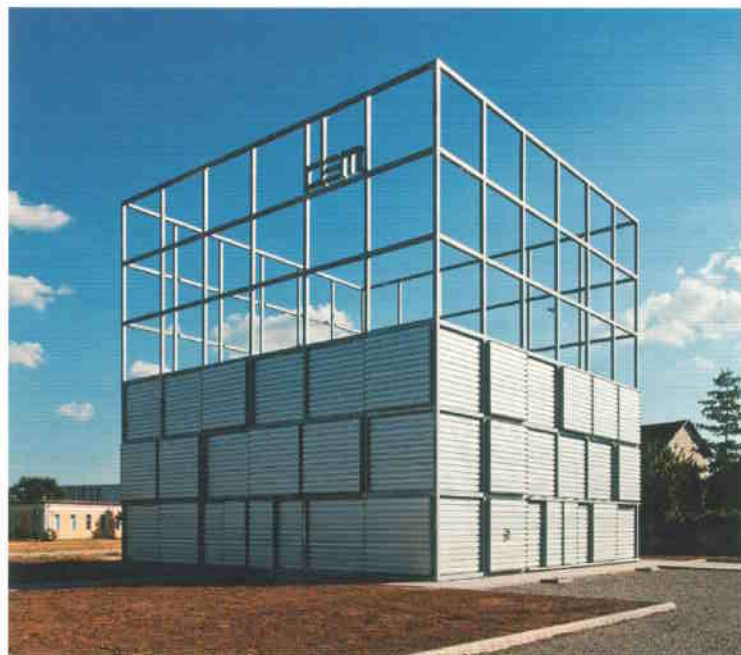
A tökéletes kubus forma alaptestet egyenletes osztással (majdnem) tökéletes kilencosztatú térforma-csoporttá osztotta Ferencz Marcel. A közel 15 méter élhosszúságú kockára 6x6-os raszterben acél tartószerkezet rajzol osztásrendszert. Az alaprajzában nagyon kimért rend magassági vonatkozásokban modulálódik, a kétszintes épület zárt és nyitott terei a kubatúra alsó felében kapnak helyet. A látogatható kutatóépület demonstrációs terei a görögkereszt alaprajzú közösségi

központi tér sarkaiban kaptak helyet, azonos alaprajzi és magassági mérettel. A középtengelyben kis opeionnal felnyíló tér vizuális kapcsolatot létesít a földszint és az emelet között, a fizikai kapcsolatot a negyedik sarokban helyet foglaló lépcsőház biztosítja. Az emeleten kapott helyet a központi irányítás és a nagyobb számú – mind hallgatói, mind lakossági – látogatóra méretezett mosdóblokk. A két szint a homlokzati acél-raszterből tehát az alsó három egységet foglalja el, ekként egy használati szint másfél elem-osztáshoz van rendelve – kissé megbillentve a tiszta egyensúlyi képletet. A rendszer a magabiztos térképzés – közösségi tér fölött közösségi, demonstrációs tér felett terasz található – következetes kompozíciójában és a magasztos pozicionálás (nem alkalmazkodva a környezet telekhatár és korábbi házak adta raszteréhez, hanem átló mentén északra fordulva) mérnöki szabotossá-gával majdnem helyreáll.

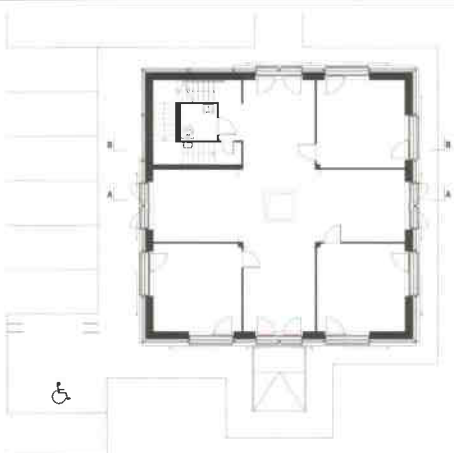
A kutatóbázis egy mérnöki labor, de a közönségkapcsolatok által egyben demonstrációs hely is. A kubus elvonatkoztat az „épület” fogalomtól, de mérete érthetően közvetíti a fenntartható stratégiák emberközelségét. Nem formájával magyaráz, hanem szellemiségével és látható-tapintható-közérthető építészeti megoldásaival, gépészeti és villamos berendezéseivel mesél. Érzékeltet. Ekként nem a követhető forma, hanem a komplex egység értékét emeli ki. Így a belesűrített fizikai „mondanivaló” (hőszigetelés vastagsága, légzáró nyílások, mobil-változtatható árnyékolás, napkollektor és napelem automatizálás és kézi irányítás) szellemileg is „sűrű” maradhat (ki nem mondva a passzívház fogalmát). A ház így nem beszédes, hanem absztrakt módon komponálható. A kubus, a kilencosztatúság, a szigorú funkcionális rend, a raszter-háló, az ipari anyagok jelenléte e többletet emelik ki – miközben önnön léptéktelenségükkel emberi (lépték-) közelbe hozzák a fenntarthatóság energetikai vonatkozásait. A majdnem (!) kompakt rend pedig egy szükségszerű, következetes, de végül is érzékeny játékkal oldódik fel örömről: az eltolható panelek síkban előre lépnek – és éppen ezáltal nem válik a ház elvonttá.

Erected on the campus of the university of Debrecen, the new demonstration centre targets at the tangible, plain and reasonable with its proportions, whilst its forms represent the abstract, scientific and guessable. Human-scale proportions are matched with the spirit of research here. The perfect cube form as a base body was almost perfectly evenly divided into nine parts to create a group of spatial forms by architect Marcel Ferencz. This highly strict and regular order reflected in the horizontal plan is modulated vertically along the entire height, the closed and open spaces of the two-storey building are housed in the lower part of the cubic volume. Open to visitors, the research building houses demonstration rooms in the corners of the communal central space based on

a Greek-cross plan with the same layout and height dimensions. The research basis is actually an engineering laboratory, but because of its public communications it also functions as a place for demonstration. The cube is an abstraction from the concept of the „building”, but its size understandably mediates the humanistic aspects of sustainable strategies.

Építész / architect: Ferencz Marcel DLA

Generáltervező / general design: Debreceni Egyetem Műszaki Kar

Társtervezők / fellow architects: Détári György és Törös Attila

Tartószerkezet / structure: Dr. Lámer Géza

Épületgépészet / building engineering: Dr. Kalmár Ferenc, Verbai Zoltán, Bodó Béla

Épületvillamosság / electrical engineering: Pipó Károly

Megbízó / client: Debreceni Egyetem

Generál kivitelező / main contractor: Dryvit Profi Bt.

Acélszerkezet / steel structure: Béker Váz Kft.